ØV4 — z-tranformasjon

KLAUDIAP

10.09.2020

Oppgave 1 — Oppgave 4.11 fra Ambardar: Z-transform og ROC

a.
$$x(n-5) = \alpha^{n-5}u(n-5)$$

$$X(z) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} \alpha^{n-5} u(n-5) z^{-n} = \sum_{n=-\infty}^{-5} \alpha^n z^{-n} = \sum_{n=5}^{\infty} (\alpha^{-1} z)^{-n} = \sum_{r=0}^{\infty} (\alpha^{-1} z)^{-r-5}$$
$$= \sum_{r=0}^{\infty} (\alpha^{-1} z)^{-r} (\alpha^{-1} z)^{-5} = \frac{\alpha^5}{z^5} \sum_{r=0}^{\infty} (\alpha^{-1} z)^{-r} = \frac{\alpha^5}{z^5} \left(\frac{1}{1-\alpha^{-1} z}\right)$$
$$= \frac{\alpha^5}{z^5} \left(\frac{\alpha}{\alpha-z}\right)$$

X(z) konvergerer dersom $|z| > |\alpha|$

b.
$$x(n+5) = \alpha^{n+5}u(n+5)$$

$$\begin{split} X(z) &= \sum_{n=-\infty}^{\infty} \alpha^{n+5} u(n+5) \, z^{-n} = \sum_{n=-\infty}^{5} \alpha^{n} \, z^{-n} = \sum_{n=-5}^{\infty} (\alpha^{-1} z)^{-n} = \sum_{r=0}^{\infty} (\alpha^{-1} z)^{-r+5} \\ &= \sum_{r=0}^{\infty} (\alpha^{-1} z)^{-r} (\alpha^{-1} z)^{5} \, = \frac{z^{5}}{\alpha^{5}} \sum_{r=0}^{\infty} (\alpha^{-1} z)^{-r} \, = \frac{z^{5}}{\alpha^{5}} \Big(\frac{1}{1-\alpha^{-1} z} \Big) = \frac{z^{5}}{\alpha^{5}} \Big(\frac{\alpha}{\alpha-z} \Big) \end{split}$$

X(z) konvergerer dersom $|z| > |\alpha|$

c.
$$x(-n) = \alpha^{-n}u(-n)$$

$$X(z) = \sum_{n = -\infty}^{\infty} \alpha^{-n} u(-n) z^{-n} = \sum_{n = -\infty}^{0} \alpha^{-n} z^{-n} = \sum_{n = 0}^{\infty} (\alpha z)^{n} = \frac{1}{a - \alpha z}$$

X(z) konvergerer dersom $|z| < \frac{1}{|\alpha|}$

d.
$$(-1)^n x(n) = (-1)^n \alpha^n u(n)$$

$$X(z) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} (-1)^n \alpha^n u(n) z^{-n} = \sum_{n=-\infty}^{0} (-1)^n \alpha^n z^{-n} = \sum_{n=-\infty}^{0} (-\alpha)^n z^{-n}$$
$$= \sum_{n=0}^{\infty} ((-\alpha)^{-1} z)^{-n} = \frac{\alpha}{\alpha - (-z)}$$

X(z) konvergerer dersom $|z| > |\alpha|$

e.
$$a^n x(n) = \alpha^{2n} u(n)$$

$$X(z) = \sum_{n = -\infty}^{\infty} \alpha^{2n} u(n) z^{-n} = \sum_{n = -\infty}^{0} \alpha^{2n} z^{-n} = \sum_{n = 0}^{\infty} (\alpha^{-2} z)^{-n} = \frac{\alpha^{2}}{\alpha^{2} - z}$$

X(z) konvergerer dersom $|z| > |\alpha^2|$

Oppgave 2 — Oppgave 4.18 fra Ambardar: Egenskaper, z-transf.

a. X(-z)

$$X(-z) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} u(n)(-z)^n =$$

Oppgave 3 — Oppg. 3.1 fra Manolakis

OBS! Re(z) og Im(z) står på feil akser, se bort ifra det.

a. $x[n] = \left(\frac{1}{2}\right)^n (u[n] - u[n-10])$

Vi finner z-transformasjon:

$$\sum_{n=-\infty}^{\infty} \left(\frac{1}{2}\right)^n \left(u[n] - u[n-10]\right) z^{-n} = \sum_{n=0}^{9} \left(\frac{1}{2}\right)^n z^{-n} = \sum_{n=0}^{9} \left(\frac{1}{2z}\right)^n = \frac{1 - \left(\frac{1}{2z}\right)^{10}}{1 - \frac{1}{2z}}$$
$$= \frac{(2z)^{10} - 1}{(2z)^{10} - (2z)^9} = \frac{(2z)^{10} - 1}{(2z)^9 (2z - 1)}$$

Vi har «zeros» for

$$z = \frac{1}{2} \operatorname{og} z = -\frac{1}{2}$$

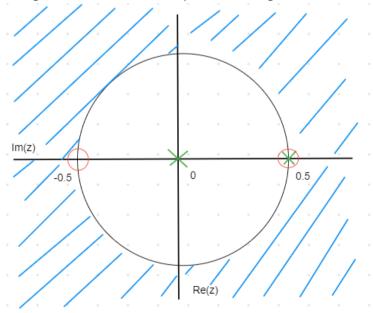
Og «poles» for

$$z = \frac{1}{2} \log z = 0$$

Og ROC for:

$$|z| < 2|z|^2$$

Vi skisserer plottet og markerer zeros med O, poles med X og ROC med streker

b.
$$x[n] = \left(\frac{1}{2}\right)^{|n|}$$

Vi finner z-transformasjon:

$$\sum_{n=-\infty}^{\infty} \left(\frac{1}{2}\right)^{|n|} z^{-n} = \frac{2z}{2z-1}$$

Vi har «zeros» for

Og «poles» for

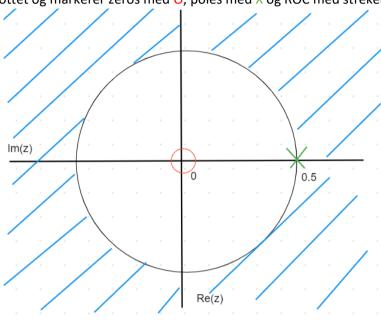
$$z = 0$$

$$z = \frac{1}{2}$$

Og ROC for:

$$|z| < \frac{1}{2}$$

Vi skisserer plottet og markerer zeros med O, poles med X og ROC med streker

c.
$$x[n] = 5^{|n|}$$

Vi finner z-transformasjon:

$$\sum_{n=-\infty}^{\infty} 5^{|n|} z^{-n} = \frac{z}{z-5}$$

Vi har «zeros» for

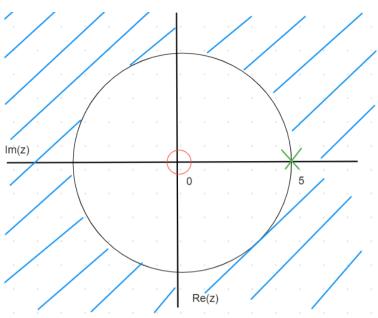
$$z = 0$$

«poles» for

$$z = 5$$

Og ROC for:

Vi skisserer plottet og markerer zeros med O, poles med X og ROC med streker |

d.
$$x[n] = \left(\frac{1}{2}\right)^n \cos\left(\frac{\pi n}{3}\right) u[n]$$

Vi finner z-transformasjon:

$$\sum_{n=-\infty}^{\infty} \left(\frac{1}{2}\right)^n \cos\left(\frac{\pi n}{3}\right) u[n] z^{-n} = \frac{z(4z-1)}{4z^2 - 2z + 1}$$

Vi har «zeros» for

$$z = 0 \text{ og } z = \frac{1}{4}$$

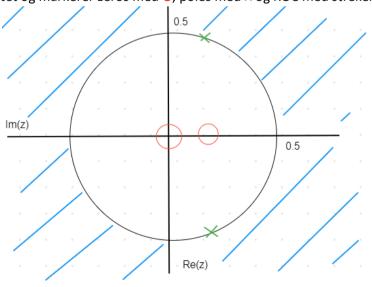
«poles» for

$$z = \frac{1}{4} + \frac{i\sqrt{3}}{4} \text{ og } z = \frac{1}{4} - \frac{i\sqrt{3}}{4}$$

Og ROC for:

$$|z| < \frac{1}{4} + \left| \frac{i\sqrt{3}}{4} \right|$$

Vi skisserer plottet og markerer zeros med O, poles med X og ROC med streker

Oppgave 4— Tidligere eksamensoppgave

a. Vi sjekker om disse stemmer

$$Z[x[n]] = X[z] = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x[n]z^{-n}$$

Derfor stemmer

$$x[n] \stackrel{z}{\leftrightarrow} X[z]$$

Videre sjekker vi om følgende egenskap stemmer

$$x[n-k] \stackrel{z}{\leftrightarrow} z^{-k}X[z]$$

Og vi får

$$Z[x[n-k]] = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x[n-k]z^{-n}$$

$$n-k = p \to n = p+k$$

$$\sum_{p=-\infty}^{\infty} x[p]z^{-(p+k)} = \sum_{p=-\infty}^{\infty} x[p]z^{-p}z^{-k} = z^{-k} \sum_{p=-\infty}^{\infty} x[p]z^{-p} = z^{-k}X[z]$$

Vi har dermed vist denne egenskapen

b. Vi finner z-transformen til signalet

$$X(n) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} a^n u(n) z^{-n} = \sum_{n=0}^{\infty} (a^{-1} z)^{-n} = -\frac{z}{\alpha - z}$$

Vi regner ut energien til signalet

$$E = \sum_{n=-\infty}^{\infty} |a^n|^2 = \sum_{n=0}^{\infty} a^{2n} = \frac{1}{1 - a^2}$$

Så vi får at

$$0 < E < \infty$$

Derfor har vi et energi-signal

c. Vi finner z-transformen til signalet

$$X(n) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} (u(n) - u(n-N))z^{-1} = \frac{z - z^{1-N}}{z-1}$$

Oppgave 5— Exam task in 2012: Z-transform and region of convergence (ROC)

a. Vi finner z-transformen til signalet

$$X(n) = \sum_{n=-2}^{2} \frac{1}{n} = \frac{1}{-2}z^2 + \frac{1}{-1}z^1 + 1 + \frac{1}{1}z^{-1} + \frac{1}{2}z^{-2} = -\frac{1}{2}z^2 - z^1 + 1 + z^{-1} + \frac{1}{2}z^{-2}$$

$$X(z)$$
 konvergerer dersom $z = 0$ og $z = \infty$

b. Vi finner z-transformen til signalet

$$X(n) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} n2^{n-1}u(n-1)z^{-n} = \frac{z}{(z-2)^2}$$

$$X(z)$$
 konvergerer for $|z| = 2$